Vetenskaplig artikel-projektuppgift

Jag har läst artikeln “Changes in dementia diagnoses in Sweden during the COVID-19 pandemic”. Artikeln publicerades den 26 April 2022 och är skriven av Michael Axenhus, Sophia Schedin-Weiss, Lars Tjernber, Anders Wimo, Maria Eriksdotter, Gustaf Bucht och Bengt Winblad. Syftet med denna studie var att studera hur diagnostiseringen av demens påverkats av Covid-19 pandemin genom att studera demensdiagnostrenden från 2015 till 2020 i Sverige.

Skribenterna gav inledningsvis en bakgrund till varför det är viktigt att studera detta område. Vilket beror på att det har konstaterats att COVID-19 pandemin orsakat stora störningar inom sjukvårdssystemet och det har även rapporterats om minskade och sämre vårdkvalitet för flera utsatta grupper under pandemin. Konsekvenserna av störningarna i sjukvårdssystemet bland utsatta grupper är fortfarande ett område med aktiv forskning. Patienter med demens är en av de mest vårdintensiva grupperna inom hälso och sjukvården och resurser till denna grupp står för en stor del av de utvecklade ländernas sjukvårdsbudget men trotts detta är demens underdiagnostiserat. Förändring i kliniskt fokus och de ökade implementeringen av akutvården under Covid-19 pandemin kan ha ökat underdiagnostiken av demens och bidragit till att mindre vård riktats till denna grupp. Färre diagnoser av demens till följd av Covid-19 kan leda till felaktig framställning av sjukdommsbelastningen av demens och därför är det viktigt att studera detta.

Denna studie var en registerstudie vilket innebär att en undersökning gjordes genom att använda data som finns i offentliga medicinska databaser mm. Metoden som användes i studien var att regional och nationell statistik i form av ICD-10 kodning samlades in om Covid-19 incidens, dödlighets och folkräkningsdata från National Institute of Health and Welfare. ICD-10 är en standard för klassificering av sjukdomar och används bla för registrering av nya sjukdomar och uppföljningsbesök och är vägledande för vården som en specifik patientgrupp får. Efter detta användes logistisk regressionsanalys för att identifiera trenden för demensdiagnos 2015-2020. Incidensen för demensdiagnos 2015-2019 användes då för att uppskatta förväntad demensdiagnos för 2020 och sedan jämfördes resultatet med det faktiska antalet. Sedan skapades kohorta åldersgrupper i intervallen 65-74, 75-84 och 85+ som var indelade enligt kön för att bedöma könsspecifika skillnader. Korelationstest utfördes sedan mellan Covid-19 incidens, dödlighet och demenskodning.

Resultatet av denna studie var att förekomsten av demensdiagnoser har minskat sedan 2015. Den nedåtgående trenden förvärrades ytterligare under pandemin 2020 och resulterade i en ytterligare minskning av demensdiagnostik. Det konstaterades även att kvinnor och äldre representerar utsatta patientgrupper då minskningen av demensdiagnostik påverkade dem mest.

I diskussionsdelen diskuterade artikelförfattarna resultaten och hur Covid-19 kan ha bidragit till den ytterligare minskningen av demensdiagnoser. Först drogs slutsatsen att Covid-19 pandemin var en påverkande faktor till att demensdiagnostiken minskade kraftigt då regioner med högre Covid-19 incidens hade en ytterligare minskning av demensdiagnostik. Detta ansåg inte artikelförfattarna var förvånande då en omdirigering av resurser och vårdpersonal från en icke-akut sjukvårdssektor till en akut är att vänta. De konstaterade även att det inte fanns något samband mellan ökad dödlighet och minskning av demensdiagnos. De tar även

upp att minskningen kan bero på att äldre människor är väldigt sårbara för Covid-19 och rekommendationerna om att stanna hemma samt en ovilja att utsätta sig för sjukvårdsmiljöer kan ha varit en ytterligare bidragande faktor till minskningen av diagnostiseringen av demens. Sedan diskuteras även konsekvenserna av en underdiagnostik av demens då det kan innebära att en stor grupp människor inte blivit diagnostiserade och där med inte får den behandling som de behöver. Det kan även innebära en betydande förlust av kunskap och erfarenhet för de läkare som behandlar demenspatienter och en sådan kunskapslucka kan visa sig katastrofal framöver.

Jag tycker det var en välskriven vetenskaplig artikel och den följde mallen för hur en vetenskaplig artikel ska vara skriven. Jag tyckte diskussions delen där resultatet diskuterades var väldigt bra skriven. Jag tyckte även det var bra att de tog upp vilka svagheter som fanns med datan de använde i studien då det visar på att de är ärliga. Kunskap om hur pandemier påverkar andra vårdområden är väldigt viktig för att se hur vården påverkas, om något kunde gjorts annorlunda eller bättre under pandemin alltså konstatera vilka misstagen var så att inte samma misstag görs om igen ifall en ny pandemi inträffar.